

Národní plán obnovy – Výzva č. 1/2022 – Mobilita I (pro SPO)

Souhrnná pravidla pro vyúčtování dotace, evidenci skutečných majitelů a další kontrolní mechanismy

Příjemce dotace je povinen předložit vyúčtování skutečných výdajů a příjmů realizovaného projektu. Toto předloží příjemce dotace MK v souladu s vyhláškou č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání), ve znění pozdějších předpisů, a vloží je do DP MK **do 31. 1. 2023**. Rozhodující pro podání vyúčtování a závěrečné monitorovací zprávy je **podání v DP MK v rozhraní „Realizace projektu“**.

Je třeba v DP MK uvést všechny výdaje a příjmy hrazené z dotace, zároveň je třeba uvést náklady, které nebyly hrazeny z dotace, ale byly součástí projektu v realizačním období. Je třeba uvést všechny zdroje projektu, které se do financování projektu zapojily. Toto je třeba uvést do tabulky Formulář vyúčtování projektu.

Pokud žadatel nezažádal o změnu v projektu nebo změnu rozpočtových položek, projekt musí být zrealizován a vykazován ve schváleném rozsahu a kvalitě v kalendářním roce, na který byla dotace poskytnuta (viz Rozhodnutí).

DPH: DPH si žadatel hradí z jiných zdrojů, ne z dotace. Je třeba částky striktně rozdělovat – částka zaplacená z dotace a DPH zaplacená z vlastních zdrojů.

Kofinancování a zamezení dvojího financování projektu:

Projekt, který je obsahem žádosti, může být kofinancován, např. z národních dotačních titulů či programů a nástrojů Evropské unie za předpokladu, že jednotlivé podpory pokrývají odlišné náklady (zákaz dvojího financování). Je tím míněno např. kofinancování nákladů z jiných zdrojů pro zastřešující/návazný projekt a v příloze rozpočtu žádosti musí být přesně popsáno, jak jsou odděleny a co spadá do podpory z této výzvy. Předkládaný projekt může doplňovat širší „systém“ projektů předkladatele, jehož další aktivity mohou být/jsou financovány z jiných fondů EU či národních dotačních titulů, ale je třeba tyto údaje vždy uvádět i ve vyúčtování.

V případě zapojení dalších subjektů do projektu, nesmí dojít k dvojímu financování způsobilých výdajů, na které je poskytována dotace. **Příjemce je povinen o zapojení další dotace OMV neprodleně informovat skrze DP MK a předložit příslušný právní akt či smlouvu, kterým byla dotace přiznána, či došlo k navýšení zdrojů.**

Způsobilé výdaje:

Způsobilým výdajem je z časového pohledu výdaj, který vznikl příjemci podpory od 1. 2. 2020 do 31. 12. 2022. Všechny způsobilé výdaje musí splňovat podmínky výzvy, aktuální pravidla a metodické pokyny NPO a pravidla pro zadávání veřejných zakázek dle Zákona o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ). Výdaj může být výjimečně uhrazen bankou nebo jinou finanční institucí na základě smluvního vztahu s příjemcem podpory.

Podpora může být poskytnuta pouze na způsobilé výdaje, které splňují všechny níže uvedené podmínky:

- jsou v souladu s právními předpisy České republiky a Evropské unie,
- jsou v souladu s NPO, aktuálními metodickými pokyny, příslušnou výzvou a vydanými metodickými pokyny MK,
- splňují podmínky transparentního výběrového řízení dle ZZVZ,
- jsou vynaloženy v souladu s pravidlem 3E (hospodárnost, efektivnost, účelnost),
- jsou v souladu s podmínkami příslušného článku GBER,
- jsou přiměřené, tj. odpovídají cenám v místě a čase obvyklým,
- jsou řádně identifikovatelné, prokazatelné a doložitelné,
- jsou přímo a výhradně spojeny s realizací projektu, vznikly v době realizace či přípravy, resp. byly proplaceny v období od 1. 2. 2020 dle podmínek NPO, splňují požadované náležitosti a jsou součástí jeho rozpočtu,
- výdaje přispívají ke splnění cílů příslušného projektu a splnění milníků.

Příjemce dotace je povinen dodržet skladbu dotace a tato pravidla pro její použití:

- z dotace je možné hradit: honoráře a odměny dle příkazních smluv, smluv o vytvoření uměleckého díla či jiného typu smluv, náklady na služby, poplatky za služby či zprostředkování, poplatky za užití autorských děl, poplatky za oprávnění (licence) umělcem k užití výkonu v potřebném rozsahu, pojištění, autorských poplatků či poplatků souvisejících se zahraničními platbami, náklady na propagaci a PR, produkční a dramaturgické činnosti, nemateriálové náklady, materiálové náklady, jiné fakturované služby související s projektem,
- z dotace není možné hradit: výdaje na aktivity, které neodpovídají zaměření programu, podmínkám příslušné výzvy či aktuálním metodickým pokynům, náklady na zaměstnance příjemce dotace (mzdové náklady, platy, odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, ostatní osobní náklady žadatele, tj. náklady, které vznikly na základě zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů), výdaje spojené s pracovními cestami zaměstnanců příjemce dotace (cestovní náhrady vyplácené podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění), běžné provozní výdaje příjemce dotace nesouvisející s projektem, výdaje na

pohoštění a dary, vyškolení zaměstnanců, zpracování projektu, udílení věcných cen nebo finančních ocenění, dále úhradu investičních nákladů, pořízení dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku, zpracování žádosti.

Nepřímé náklady: Dotace se poskytuje přednostně na úhradu přímých nákladů projektu. Je možné z dotace zaplatit i nepřímé náklady, které prokazatelně souvisejí s projektem (např. provozní náklady – na nájem prostor, energie, nákup kancelářských potřeb, úklid, poštovné, telefony, internet, pojištění, občerstvení apod.), a to maximálně do výše 25 % z celkové výše poskytnuté dotace. Tyto výdaje tedy nesmí přesáhnout 25 %. U vyúčtování je třeba tyto výdaje specifikovat a přesně určit ve vyúčtování a předložených dokladech.

Převádění dotace:

Příjemce dotace nesmí převádět dotaci na jiné osoby, pokud se nejedná o přímou úhradu výdajů spojených s realizací projektu uvedených v rozpočtu.

Pokud je umělec / umělecko-technický pracovník / kreativec, který se přímo podílí na realizaci projektu, zastupován, lze z dotace hradit náklady tomuto umělci prostřednictvím osoby, který umělce zastupuje včetně nákladů na tyto služby.

Transparentní procesy: Žadatel uvede, jakým způsobem byli vybíráni dodavatelé/subdodavatelé/participanti projektu.

Hospodárnost: Příjemce dotace bere na vědomí, že prostředky použije hospodárně, efektivně a účelně - viz § 2 písmeno m), n) a o) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s právními předpisy a účely, na které budou poskytnuty. Hospodárným použitím dotace se rozumí takové její použití, které zajistí splnění účelu dotace s co možná nejnižším a nejefektivnějším vynaložením těchto prostředků, vždy však s plným respektem k povinnosti splnit účel dotace, to jest realizovat projekt ve stanoveném rozsahu a kvalitě. Výdaje musí přispívat ke splnění cílů příslušného projektu a splnění milníků.

Výkaznictví, označení dokladů:

Do vykazovaných výdajů a příjmů projektu mohou být zahrnuty jen takové výdaje a příjmy, které jsou součástí účetnictví příjemce dotace, ale jsou vedeny odděleně a v rámci analytické evidence s vazbou ke konkrétnímu projektu, aby financování bylo transparentní.

Účetní doklady a objednávky jsou označovány registračním číslem žádosti o dotaci z DP MK. (Při platbách je třeba uvádět registrační číslo žádosti/projektu jako specifický symbol/znak.)

- Vyúčtování bude obsahovat: kompletní vyčíslení všech výdajů a příjmů projektu s rozpisem na jednotlivé položky (excelová tabulka). (Pokud jste zaznamenali příjem z projektu, je třeba ho uvést ve vyúčtování. Zisk bude brán jako další zdroj pro

financování projektu.) Je třeba uvést i náklady hrazené z jiných zdrojů (kofinancování). Bude vyznačeno, co bylo hrazeno z dotace a co z jiných zdrojů.

- Doložení jednotlivých výdajů musí příjemce dotace dodávat skrze DP MK.
- V DP MK bude vyúčtování dotace obsahovat vyčíslení všech skutečných výdajů na projekt s rozpisem na jednotlivé výdajové položky s vyznačením položek hrazených z dotace a vážící se k projektu a mimo ni. U každé položky musí příjemce dotace přiložit seznam účetních dokladů dosvědčující použití dotace a doklad o provedení platby (fotokopie či sken účetních dokladů dosvědčujících použití dotace včetně potvrzení o provedení platby – výpis z bankovního účtu či výdajový pokladní doklad u hotovostní platby). Je možné v rámci jedné rozpočtové kategorie vkládat soupisku dokladů (pdf), která bude obsahovat dílčí účetní doklady. Zároveň u každého výdaje je třeba dodat seznam dodavatelů či subdodavatelů. Příjemce dotace uvede jméno skutečných majitelů a jejich datum narození.
- Dále je třeba doložit jako další přílohy: doklady prokazující použití finančních prostředků vynaložených na projekt z jiných zdrojů, příjmy v rámci realizace projektu.
- Hotovostní platba oprávněných výdajů je možná pouze do max. výše 10 000 Kč a je třeba doložit výdajový pokladní doklad, kde bude konkrétní účel platby uveden.
- Doklady musí obsahovat náležitosti stanovené zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Vykazování skutečných majitelů:

U každého výdaje je povinen příjemce dotace doplnit: **jméno skutečných majitelů a jejich datum narození. K identifikaci skutečných majitelů slouží Evidence skutečných majitelů (ESM): <https://esm.justice.cz/ias/issm/rejstrik>** a další veřejné rejstříky (české či zahraniční).

Definici osoby skutečného majitele obchodní korporace nalezneme v zákoně č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění novely č. 368/2016 Sb.

Skutečným majitelem je osoba, která:

- sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě disponuje více než **25 % hlasovacích práv** obchodní korporace nebo má podíl na **základním kapitálu větší než 25 %**,
- sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě **ovládá** osobu uvedenou v předchozím bodě,
- má být příjemcem alespoň **25 % zisku** obchodní korporace, nebo

- V případě, že výše uvedeným způsobem nelze určit skutečného majitele nebo skutečný majitel není, nastává právní fikce, že skutečným majitelem je **člen statutárního orgánu** korporace anebo osoba v podobném postavení.

Při zjišťování skutečného majitele jsou primárním zdrojem informací vlastní interní informace a písemnosti a informace veřejně dostupné. Dále bude evidující osoba čerpat z informací sdělených od osob jí ve struktuře vztahů nadřazených. Platí přitom, že úspěšnost nalezení skutečného majitele se často odvíjí od součinnosti dalších osob (zejména mateřských korporací vůči dceřiným), které jsou k jejímu poskytnutí povinovány zákonem (§ 10 zákona č. 37/2021 Sb., dále jen „ZESM“). Tyto zprostředkující osoby, jakož i sám skutečný majitel, mají také povinnost vznik svého postavení sdělovat (oznamovat).

Pokud nevyšly najevo další specifické okolnosti, lze obecně vycházet z toho, že skutečným majitelem obchodní společnosti je na základě vlastnictví podílu ten společník, který má více jak 25% podíl. Přitom má-li větší jak 25% podíl, je v postavení koncového příjemce, a má-li 40% a větší podíl (a současně nikdo nemá stejný nebo větší podíl) je v postavení osoby s koncovým vlivem. Podíly téhož společníka se pro uvedené účely sčítají.

Pokud je zkoumaným společníkem jiná obchodní společnost, je žádoucí pokusit se formálně ověřit, kdo je jejím skutečným majitelem, respektive zda je její skutečný majitel v pozici koncového příjemce. Je třeba přitom zohledňovat hledisko rozumně vynakládaného úsilí. Obecně by mělo být dostačující vycházet z údajů dostupných v evidenci skutečných majitelů nebo ve veřejném rejstříku.

Větší míru zkoumání lze považovat za vhodnou v případě společníků – obchodních korporací s podíly většími než 25 %. **Nejsou-li informace zjistitelné z veřejných zdrojů, lze např. žádat po společníkovi sdělení jeho koncového příjemce, popř. informace o jeho společnicích s relevantními podíly.**

V rámci rozumně vynakládaného úsilí lze uvažovat především o:

- zjišťování informací z různých rejstříků a evidencí (tuzemských i zahraničních obchodních rejstříků či registrů skutečných majitelů),
- zjišťování veřejně dostupných informací,
- vyzývání k poskytnutí informací od osob, o nichž má evidující osoba za to, že pozici skutečného majitele prostředkují nebo jsou skutečnými majiteli.

Při zjišťování skutečného majitele je významnou povinností evidující osoby zaznamenávat kroky učiněné před konstatováním, že skutečného majitele nelze určit (§ 8 odst. 2 ZESM).

Kontrola střetu zájmů:

Ve smyslu § 4b zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, v platném znění, nelze do způsobilých výdajů zahrnout výdaje vynaložené na plnění veřejné zakázky dodavatelem, zhotovitelem díla či poskytovatelem služeb, který je obchodní společností, v níž veřejný funkcionář uvedený v § 2 odst. 1 písm. c) tohoto zákona, nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti společníka v této obchodní společnosti a dále nelze do způsobilých výdajů ve smyslu § 44 ZZVZ zahrnout výdaje vynaložené na plnění veřejné zakázky, u níž byl zjištěn nezveřejněný nebo nedostatečně omezený střet zájmů a střetem zájmů dotčený účastník výběrového/zadávacího řízení uspěl při zajištění této veřejné zakázky. Zároveň zde nebylo zjištěno korupční jednání.

Pro RRF neexistují žádné prahové hodnoty (ani výjimky de minimis), které by připustily, že by situace střetu zájmů byly zanedbatelné. Kontrolu je možné provádět za účasti interních či externích osob, které jsou s danou problematikou seznámeny. Rovněž je možné využít nezávislých posudků či stanovisek dalších dotčených orgánů.

Kontroly:

Příjemce dotace musí počítat s tím, že budou probíhat kontroly vyúčtování, střetu zájmů i kontroly na místě. Nejen od OMV MK, ale i od interního auditu, nebo od evropských úřadů. Žadatel/příjemce podpory je povinen umožnit kontrolu realizace a přijatých opatření proti zamezení střetu zájmů, transparentnosti ap. včetně kontroly souvisejících dokumentů osobám pověřeným MK, případně jiným příslušným kontrolním orgánem (auditem z MF, Delivery Unit na MPO a orgány Evropské komise, OLAF ad.). Kontroly budou tedy nejen od českých orgánů, ale i ze strany Evropské komise, příp. dalším oprávněným orgánům provedení kontroly daných údajů, dokladů a dodržování podmínek stanovených Rozhodnutím o poskytnutí dotace a poskytnout ke kontrole nezbytnou součinnost.

Dotace je proplácena z peněz EU v rámci Nástroje pro oživení a odolnost (dále jen „RRF“).

Jedná se především o kontrolu formálních náležitostí, vynakládání peněz z veřejných prostředků, prevenci a kontrolu střetu zájmů osob zapojených do realizace projektu nebo kontrola skutečných majitelů u dodavatelů a subdodavatelů, předcházení rizika podvodu, korupce, dvojího financování, netransparentnosti ap.

Kontrola střetu zájmů je prováděna vždy před vydáním právního aktu nebo před uzavřením smlouvy s konečným příjemcem a dále při ukončení realizace operace (nebo její části, která je součástí NPO), a to na základě předloženého Čestného prohlášení od žadatele/příjemce, který svým podpisem stvrzuje, že si není vědom žádného střetu zájmů u podané operace.

Kontrola bude prováděna u žadatelů/příjemců, a to bez ohledu na jejich právní formu (právní osoba, nadace, právní uspořádání – svěřenský fond aj.).

Kontrola bude prováděna bez ohledu na formu dotace.

Veřejné zakázky:

Žadatel je povinen postupovat transparentně a v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, pokud použije prostředky státního rozpočtu k úhradě zakázky. Tyto zakázky je třeba v rámci realizace vykázat.

Žadatel/příjemce podpory je povinen při zadávání veřejných zakázek postupovat transparentně a podle ZZVZ.

Vratky:

Dojde-li k úspoře vynaložených finančních prostředků, má se za to, že došlo k úspoře prostředků ze státního rozpočtu a musí být navraceny zpět.

Bude-li realizací podpořeného projektu dosaženo faktického zisku, je tento zisk až do výše poskytnuté dotace příjmem státního rozpočtu, a musí být navracen zpět.

Žadatel je povinen strpět, že MK ze závažných důvodů, zejména při důvodném podezření na porušení rozpočtové kázně příjemcem či při podezření ze střetu zájmů u žadatele, dodavatelů či subdodavatelů, pozastaví proplácení dotace.

Finanční kontrola, řízení o odnětí dotace a ukládání sankcí za porušení rozpočtové kázně se provádí v souladu s příslušnými ustanoveními rozpočtových pravidel a dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud se projekt neuskuteční nebo je ukončen v průběhu roku bez naplnění cíle projektu (úspěšné realizace), příjemce dotace je povinen tuto skutečnost skrze rozhraní Žádosti o změnu/odstoupení v DP MK oznámit Ministerstvu kultury, a to bez zbytečného odkladu poté, co tuto skutečnost zjistí. Náklady hospodárně, účelně a efektivně vynaložené v dobré víře příjemcem na akce nebo dílčí kroky v přímé souvislosti s projektem se považují za náklady vynaložené na účel uvedený v odůvodnění. Dále je příjemce povinen do 30 dnů vrátit nevyčerpané prostředky na výdajový účet MK (bank. účet č. 3424001/0710), ze kterého mu byla dotace uvolněna; v odůvodněných případech pak nejpozději do 15. 2. 2023 na účet poskytovatele č. 6015-3424001/0710 (depozitní účet Ministerstva kultury určen pro platby zaslané od 1. 1. 2023 do 15. 2. 2023). Toto ustanovení je v souladu s vyhláškou č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními

finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání), ve znění pozdějších předpisů. Příjemce dotace je povinen předložit Ministerstvu kultury kopii příkazu k úhradě prokazující vrácení dotace nebo její části skrze DP MK a uvést na něm registrační číslo projektu. Stejný postup žadatel provede, pokud chce dotaci vrátit.

Sankce za porušení povinností:

Porušení nebo nesplnění stanovených podmínek, jakož i neodvedení nevyčerpaných prostředků do státního rozpočtu v souladu s vyhláškou č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání), ve znění pozdějších předpisů, je porušením rozpočtové kázně, za které může podle § 44a rozpočtových pravidel uložit místně příslušný finanční úřad odvod za porušení rozpočtové kázně a penále.

Porušení povinností příjemce dotace bude hodnotit příslušný odbor MK. Budou probíhat kontroly v rámci předkládaných monitorovacích zpráv a vyúčtování. Mohou probíhat namátkové kontroly na místě. V případě shledání nesrovnalostí může MK uložit odvod ve smyslu § 14 odst. 5 rozpočtových pravidel ve výši 0,5 až 5 % z celkové výše dotace. Za méně závažné porušení rozpočtové kázně považujeme:

- a. porušení povinnosti příjemce uvádět na všech materiálech vytvářených v rámci projektu nebo souvisejících s jeho realizací loga a informaci, že se projekt uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury/NPO/EU dle metodických pokynů,
- b. nedodržení pravidel a pokynů MK pro vykazování milníků, dokládání průběžných či závěrečných zpráv a vyúčtování, či následných opravných procesů,
- c. nesplnění věcné náplně projektu,
- d. nedodržení lhůt pro zaslání průběžné monitorovací zprávy, závěrečné monitorovací zprávy či lhůt pro předložení vyúčtování,
- e. nedodržení pravidla označovat účetní doklady registračním číslem projektu,
- f. porušení oznamovací povinnosti příjemce o změnách v projektu či změnách v identifikačních údajích subjektu,
- g. nedodržení struktury rozpisu dotace,
- h. nedodržení pravidel ohledně zákazu dvojího financování, předcházení střetu zájmů, transparentnosti výběrových řízení či veřejných zakázek, korupce dle metodických

pokynů k NPO ohledně Red Flags, monitorování NPO a finanční toky NPO (viz příručka pro žadatele),

i. nedodržení pravidel výrazně nepoškozovat životní prostředí v rámci metodických pokynů pro uplatňování zásady DNSH u NPO.

V případě porušení podmínek týkajících se přidělení a účelu dotace a uchování dokumentace po dobu 10 let bude vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně podle § 44 rozpočtových pravidel a bude postihováno odvodem za porušení rozpočtové kázně podle § 44a rozpočtových pravidel ve stanovené výši.